

Tanári mesterképzési szak némettanár / német- és nemzetiséginémet-tanár szakképzettség

képzési és kimeneti követelményei

A szakképzettség oklevélben szereplő,

- magyar nyelvű megjelölése:
 - a) *okleveles némettanár*
 - b) *okleveles német- és nemzetiséginémet-tanár*;
- angol nyelvű megjelölése:
 - a) *teacher of German language and culture*
 - b) *teacher of German as a minority language and culture.*
- Választható szakirányok: némettanár, nemzetiséginémet-tanár.

A **képzés célja** az alapfokozaton vagy más felsőfokú végzettség keretében szerzett szakképzettségre, illetőleg ismeretekre alapozva a közoktatásban, a szakképzésben és a felnőttképzésben az oktatási, pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatokra, továbbá a tanulmányok doktori képzésben történő folytatására való felkészítés.

A 8.3. pontban foglalt szakterületi általános ismereteken túli, sajátos ismeretkörök:

Szakterületi ismeretek:

- Német nyelvészet: alapvető rendszernyelvészeti ismeretek, az alkalmazott nyelvészet főbb területeinek ismeretanyaga (szocio- és pszicholingvisztika, nyelvelsajátítás, szövegnyelvészet és kompetencia, nyelvi variáció, stílus stb.). A tanításhoz szükséges kontrasztív nyelvészeti alapok és kérdések. A magyar és a német nyelv kontrasztív nyelvészeti ismeretei.
- A szinkrón nyelvallapot fonológiai, morfológiai, szintaktikai, szemantikai és pragmatikai rendszerének magas fokú ismerete. Szociolingvisztikai sajátosságok. Stilisztikai ismeretek.
- Ismeretek a német irodalom és kultúra területén: a német nyelvterület kultúrájának (irodalom, film, képzőművészet, alkalmazott művészetek) legfontosabb szellemi és művészeti irányzatai, amelyek meghatározóak a német kultúra sajátos arculatának kialakulásában, és amelyek szerves részei az egyetemes emberi kultúrának, a kultúra és a német nyelvű országok társadalmának (beleértve a politika és gazdaság) aktuális kérdései. Az irodalmi műfajok értő ismerete (műelemzés és befogadási modellek) az irodalomtörténet tükrében/alapján, az irodalom és a média összefüggései, a komparatiztika aktuális szempontjai (magyar–német és egyéb európai nyelvek és kultúrák vonatkozásában). Kortárs irodalmi, képzőművészeti, filmes, zenei ismeretek. A német nyelv és kultúra tanításának jelentősége a személyiség fejlesztése érdekében.

A nemzetiséginémet-tanár szakirányhoz tartozó sajátos ismeretek (8-14 kredit):

- A hazai német kisebbség története, tárgyi és szellemi kultúrája – többek között a történet-, a nyelv-, az irodalomtudomány, a néprajz, a szociológia és a kulturális antropológia bevonásával. A német kisebbség mint a sokszínű európai kultúra szerves része – különös tekintettel a közép- és délkelet-európai régióra.
- Szociolingvisztikai kérdések: kétnyelvűség, diglosszia és nyelvelsajátítás, kisebbségi nyelvhasználat a magyarországi németeknél. Nyelv – kultúra – társadalom – identitás.
- Közép- és délkelet-európai német nyelvű regionális irodalom a 20. században.

Szaktanári ismeretek:

- A német nyelv tanításának módszertana: A nyelvtanítás elméleti tudnivalói és gyakorlati ismeretei. Nemzetközi tendenciák és a magyarországi gyakorlat.
- A nyelvtudás mérése és értékelése. Az osztálytermi értékelés, az érettségi és a nyelvvizsgák. A kétszintű nyelvi érettségi vizsga követelményei. A vizsgafeladatok készítése, kipróbálása, ellenőrzése, bankosítása. A vizsgák minőségi kritériumai: a validitás és a megbízhatóság. A Közös Európai Referenciakeret és annak alkalmazása.
- Tanítási technikák, módszerek, mikrotanítás. Multimediális nyelvtanítási ismeretek. Differenciált munkaformák (egyéni munka, pármunka, csoportmunka, frontális munka), tantervek, tanmenetek, tematikus tervek, óratervezetek, óravázlatok készítésének módszertana.
- Tananyagkészítés, projektmunka és a személyre szabott oktatás. A csoportos oktatás jellemzői, a csoportdinamika szerepe a kommunikatív nyelvoktatásban, a csoport mint motiváló tényező. A nyelv mint a kultúra tanításának eszköze, az interkulturális kommunikáció fogalma.
- A szaknyelvek oktatása a középiskolákban, a szakképző intézményekben és a felnőttképzésben.

Sajátos kompetenciák:

A némettanár és a nemzetiséginémet-tanár

- rendelkeznek magas szintű célnyelvi kommunikációs kompetenciával (legalább C1-es szinten), legyen képes magabiztosan alkalmazni az adott nyelv szabályait, legyen jártas a stílusok és stílusrétegek (regiszterek) alkalmazásában;
- a nyelvpedagógia elméletének tükrében legyen képes a nyelvtanításnak az adott kontextusban legmegfelelőbb módszereit és eljárásait alkalmazni az alapkészségek, a nyelvtan, a kiejtés és intonáció, valamint az adott célnyelvi kultúrákra vonatkozó ismeretek tanítása, gyakoroltatása, mérése és értékelése során;
- ismerje és tudja alkalmazni az olyan, nyelvtanulást segítő munkaformákat, mint például az önszabályozó tanulás, az együttműködő tanulás (pár- és csoportmunka), valamint az ún. frontális osztálymunka;
- ismerje és tudja alkalmazni a kommunikatív és feladatközpontú nyelvpedagógiai szemléleteket, a tantárgyközi és a szakmaorientált nyelvtanítás alapelveit, valamint legyen képes dráma- és projektpedagógiai folyamatokat tervezni, irányítani és értékelni.

Oktatási Hivatal nyilvántartásában szereplő adatok

A tanári mesterképzési szak **némettanár** szakképzettségére vonatkozó adatok:

- a) A képzés besorolása: pedagógusképzés képzési terület
- b) Szakirányok: -
- c) Megszerezhető szakképzettség: okleveles némettanár
- d) A képzés nyelve: magyar
- e) A képzés helye: székhelyen (Miskolc)
- f) A nyilvántartásba vétel ideje: OH-FHF/3021-4/2008. sz. határozat jogerőre emelkedése
- g) A meghirdetés kezdő tanéve: 2009/2010. tanév
- h) A meghirdetés utolsó tanéve: -
- i) Képzési együttműködések: -
- j) A képzés közös képzés keretében történő megvalósítására vonatkozó adatok: -
- k) Közös képzés esetén az adminisztrációt ellátó intézmény azonosítója: -

- l) A képzés folytatásához szükséges határozat(ok) adatai:
- Szenátus 304/2008. sz. határozata (2008. július 21.)
 - MAB 2008/8/V/69. sz. határozat
- m) Szakfelelős oktató neve, oktatói azonosítója: Dr. Bikics Gabriella, 72131762082